

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PERIODICALS
January 27, 1998

Vol. LXXXVII Kaina 50 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, SAUSIS — JANUARY 27, 1998

Nr. 18

Valdo Adamkaus rinkimų štabas laukia užsienio lietuvių pagalbos

Vilnius, sausio 26 d. (BNS) — Naujojo prezidento Valdo Adamkaus štabas už rinkimų kampaniją yra skolingas apie 400,000 litų, tačiau šią savaitę tikisi atsiskaityti su kreditoriais.

Buvęs rinkimų štabo vadovas Vidmantas Stanulis sakė, kad skola susidarė, nes kai kurie rėmėjai Lietuvoje paaukojo mažiau, nei buvo žadėję.

„Iš Lietuvos rėmėjų gavome mažiau pajamų, nei planavome, kai kurie buvo pažadėję vieną sumą, o pervadė kitą“, sakė V. Stanulis.

Tikslia skolų sumą, kurios didžiąją dalį sudaro neapmokėtos sąskaitos žiniasklaidai už politinę reklamą, tikimasi nustatyti artimiausiomis dienomis, gavus visas sąskai-

tas iš rajoninių laikraščių.

Tačiau, kaip tikina V. Stanulis, skola anaipol nereikia rinkimų štabo finansinio bankroto. Didžiausios pagalbos tikimasi iš lietuvių Jungtinių Valstijose komiteto V. Adamkui remti.

V. Adamkaus štabas privalo pateikti ataskaitą Vyriausiajam rinkimų komisijai apie rinkimų kampanijos finansus. V. Stanulis tikisi, kad iki to meto pavyks atsiskaityti su kreditoriais, nes rinkimų sąskaita, iš kurios galima tai padaryti, galios tik iki sausio 29-osios.

Pasak jo, visa rinkimų kampanija V. Adamkui kainavo „truputį daugiau nei milijoną“.

Danijos ir D. Britanijos vyriausybės remia Lietuvą kelyje į Europos Sąjungą

Vilnius, sausio 23 d. (BNS) — Ketvirtadienį Rygoje įvykusiame susitikime su Lietuvos vyriausybės vadovu Gedimynu Vagnoriumi Danijos premjeras Pol Rasmussen ypač gerai įvertino pastebimai gerėjantį Lietuvos ekonominį rodiklį bei reformas teisinėje ir socialinėje srityje bei patvirtino, kad jo valstybė visokeriopai palaikys Lietuvos siekius įstoti į ES.

G. Vagnorius pabrėžė, kad Lietuva praėjusiais metais pašalino nurodytus Europos Komisijos trūkumus ir nemato ekonominių problemų, kurių nepajėgtų išspręsti.

„Tikimės sėkmingo Lietuvos pasirengimo dėl stojimo į Europos Sąjungą peržiūros, palankaus Lietuvai naujo Europos Komisijos vertinimo“, sakė jis.

Savo paramą Lietuvai patvirtino ir Didžiosios Britanijos vicepremjeras John Pres-

cott, teigdamas, kad D. Britanija remia Lietuvos pareiškimą būti pakviesti dvišalių derybų su ES. J. Prescott pažymėjo, kad ES pirmininkai pradėjusi jo vyriausybę sieks objektyviai valstybių kandidatų pasirengimo įvertinimo.

Prasidėjo Lietuvos ir JAV kovinės pratybos

Vilnius, sausio 26 d. (BNS) — Tauragės apskrityje Sakalinės kaimo apylinkės ir Kazlų Rūdoje Kauno apskrityje pirmadienį prasidėjo bendros Lietuvos kariuomenės padalinių ir JAV karinių instruktorių kovinių parengimo pratybų.

Mokymai surengti pagal JAV Gynybos departamento ir Lietuvos KAM dvišalio bendradarbiavimo planą.

Pratybose dalyvauja apie 250 Lietuvos karių iš Tauragės „Geležinio vilko“ motorizuotojo pėstininkų bataliono ir Kauno Vytauto Didžiojo atski- rojo jegerių bataliono bei 25 amerikiečiai karo instruktoriai, į Lietuvą atvykę su ginkluote ir amunicija.

Per mokymus vyks teorinės, taktinės ir šaudymo pratybos. Aktyvioji dalis prasidės vasario pradžioje ir truks 4-5 dienas. Tuomet kariai gyvens lauko sąlygomis.

Mokymais siekiama plėtoti Lietuvos ir JAV karinį bendradarbiavimą ir tobulinti kovinių parengimą.

Pratybos finansuojamos iš Lietuvos kariuomenės kovinių parengimui skirtų lėšų. Dalį išlaidų žada padengti JAV Gynybos departamentas.

* **Prezidentas Algirdas Brazauskas** pirmadienį suteikė aukštus dimisijos karininkų laipsnius pokario rezistentų prieš sovietų okupaciją vadams. Dimisijos generolo laipsniai po mirties suteikti Lietuvos laisvės kovų sąjūdžio Tarybos prezidentui pirmininkui Jonui Žemaičiui ir Sąjūdžio ginkluotųjų pajėgų vadui Adolfui Ramanaukui. Dimisijos pulkininko laipsnis, taip pat po mirties, suteiktas Dainavos apygardos ir Pietų Lietuvos srities rezistentų vadui Juozui Vitkui. (Ela)

Nuotr.: (Iš dešinės) Sausio 23 dieną į paskutinįjį susitikimą su užsienio valstybių ambasadoriais pakviėte kadencija baigiantis Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas, diplomatinio korpuso dekanas, Vatikano apaštalinis nuncijus Erwin Josef Ender ir užsienio valstybių ambasadoriai. (Ela)

Algirdas Brazauskas atsisveikino su užsienio ambasadoriais

Vilnius, sausio 23 d. (BNS) — Brazauskas penktadienį Vilniuje surengė tradicinį kasmetinį susitikimą su užsienio valstybių ambasadoriais Lietuvai.

Kadencija baigiantis prezidentas padėkojo užsienio diplomatinį misijų vadovams už „nuosirdų bendradarbiavimą, konstruktyvius patarimus bei jų atstovaujimų valstybių paramą Lietuvai“.

Apibendrinamas savo 5 metų kadenciją, A. Brazauskas sakė esąs įsitikinęs, jog per tą laiką Lietuva padarė didelę pažangą. „Lietuva greitai taps pilnateise Europos šalių bendrijos nare, bus lygiavertė partnerė visoms valstybėms“, sakė jis.

Tarp svarbiausių pastarojo meto įvykių A. Brazauskas minėjo Vilniuje surengtą prezidentų konferenciją, savo vizitą į Rusiją bei JAV ir trijų Baltijos valstybių pasirašytą

chartiją.

„Tai įvykdžius, galima ramiai ir garbingai užbaigti prezidento kadenciją“, sakė A. Brazauskas.

Vienu svarbiausių pasiekimų užsienio politikoje Lietuvos vadovas laikė „ilgalaičių ir fundamentalių santykių su Lenkija užmezgimą“.

Susitikime ambasadorių vardu kalbėjęs diplomatinio korpuso dekanas, Vatikano apaštalinis nuncijus Erwin Jo-

sef Ender džiaugėsi draugiškais ir darbingais diplomatų santykiais su Lietuvos vyriausybe.

„Lietuvoje visur jaučiu taikos ir laisvės atmosferą, atvirumą ir norą bendrauti, solidarumą ir draugystę“, sakė jis.

Apaštalinis nuncijus teigiamai vertino A. Brazauskos sprendimą nebekandidatuoti antrai prezidento kadencijai, šį žingsnį pavadindamas „nūdienai nebūdingu“.

Lietuvoje yra akredituoti 40-ties užsienio valstybių ir tarptautinių organizacijų atstovai, kai kurie iš jų reziduoja ne Lietuvoje.

Saugumo komitetas įkurs koordinacinį centrą

Vilnius, sausio 26 d. (BNS) — Seimo nacionalinio saugumo komitetas nutarė, kad būtina įkurti koordinacinį saugumo tarnybų centrą, tačiau kol kas nesvarstė, prie kokios institucijos jis turėtų būti suformuotas.

Pirmadienį uždame posėdyje Seimo komitetas nagrinėjo metinę Valstybės saugumo departamento direktoriaus Jurgio Jurgelio ataskaitą, kurią jis pateikė praėjusią savaitę.

„Kai kurie J. Jurgelio ataskaitos nevisiškai patenkino, yra daug sričių, kur reikia pagalvoti apie ateities darbus“, po posėdžio žurnalistams sakė komiteto vadovas Algirdas Katkus.

J. Jurgelis pripažino, kad nesutarimų buvo. „Mes patys nesame patenkinti savo darbu, tad ką kalbėti apie kitus“, sakė jis. Tačiau, anot pareigūno, saugumo departamentas yra auganti tarnyba, tačiau „ji augti greitai negali“.

A. Katkus nesutiko pasakyti, ar siūlytų keisti departamento vadovą. Pasak jo, vieno ar kito pareigūno veiksmais neapsiriboją visos organizacijos veikla.

Anot Seimo nario, reikia atlikti bendrą visos Lietuvos saugumo sistemos analizę, nes „šiuo atžvilgiu koordinacija ir darbas nėra patenkiniami“.

A. Katkus pabrėžė, kad yra ir tokių sričių, kuriose saugumo departamentas dirba gerai. Tarp tokių parlamentarai įvardijo kontrabandos tyrimą. Tačiau, jo nuomone, tuo turėtų užsiimti kitos tarnybos.

Komitetas po pertraukos susirinko į dar vieną uždaro posėdį, kuriame, anot A. Katkaus, priimti „tam tikri pasiūlymai tarnybiniam naudojimui“. Seimo narys įvardijo tik vieną jų — koordinacinio centro įkūrimą.

Centristų siūloma santarvė — noras išvengti atsakomybės

Vilnius, sausio 21 d. (BNS) — Liberalių reformų frakcijos seniūnas Alvydas Medalinskas teigė, kad iki šiol centristų praktikoje nepastebėjo didelio noro ieškoti santarvės ar aktyviau bendradarbiauti su kitomis politinėmis partijomis.

„Jeigu šį kartą tai yra ne populistinis Centro sąjungos žingsnis, ne vengimas valdžios atsakomybės, o tikras noras ieškoti santarvės Lietuvoje, tai liberalai sveikina toki žingsnį“, sakė jis. Pasak jo, tikrąjį šio centristų siūlymo turinį parodys šios partijos ateities darbai.

A. Medalinsko nuomone, politinės partijos nėra „labai baisiai susipriešinusios“ ir galetų surasti įvairių bendradarbiavimo formų.

„Labiausiai bijau, kad tai nebūtų centristų vengimas valdžios atsakomybės“, sakė jis. Liberalai laukia Centro sąjungos paaiškinimų, kaip jie įsivaizduoja tokios santarvės deklaracijos pasirašymą.

LDDP administracija iššvaistė dešimtis milijonų litų

Vilnius, sausio 26 d. (BNS) — Suteikiant lengvatinius kreditus iš Paramos žemės ūkiui fondo, LDDP administracijos laikais Žemės ūkio ministerijos vadovai viršijo savo įgaliojimus, o žemdirbiai negavo daugiau kaip 85 mln. litų.

Tai nustatė Valstybės kontrolė, patikrinusi valstybės biudžeto lėšų, skirtų žemės ūkiui, panaudojimą 1995-1996 metais, pranešė vyriausybės spaudos tarnyba.

1995 metais iš Paramos žemės ūkiui fondo grūdų perdirbimo įmonėms skirta 40,3 mln. litų, už kuriuos įmonės turėjo supirkti grūdus iš Lietuvos žemdirbių. 4 mln. litų lengvatinių kreditų ne pagal paskirtį panaudojo akcinė bendrovė „Malsena“. Užut perkus 1995 metų derliaus grūdus iš Lietuvos žemdirbių, „Malsena“ pirkė kvietinius miltus bei maistinius grūdus iš užsienio.

1995 m. rugpjūčio 30 d. vyriausybės nutarimu Žemės ūkio ministerija iš fondo 9 įmonėms leido panaudoti 16,9 mln. litų jų išskolinimui Žemės ūkio bankui padengti, įskaitant šias lėšas į valstybinio kapitalo dalį. Konstitucinis teismas pripažino, kad toks nutarimas prieštarauja Žemės ūkio ekonominių santykių valstybinio reguliavimo įstatymui.

1995 m. AB „Panevėžio maistas“, „Santuva“ ir valstybinė įmonė „Kauno maistas“

gavo lengvatinius kreditus iš Žemės ūkio banko. Garantinius raštus dėl paskolų grąžinimo iš Paramos žemės ūkiui fondo neteisėtai pasirašė buvęs žemės ūkio ministras Vytautas Einoris bei sekretoriai Vytautas Kamblevičius ir Vytautas Poliusas.

Žemės ūkio ministerija, suteikdama neteisėtus garantijas, fondui padarė 7 mln. litų žalą. Del šių faktų iškelta baudžiamoji byla.

1996 metais, neteisėtai garantuojant fondo lėšomis, iš Lietuvos taupomojo banko gauta trumpalaikė 10 mln. litų paskola paskirta AB „Šiaulių malūnas“ ir „Joniskio grūdai“. Šios privačios bendrovės iki šiol negrąžino 7,7 mln. litų.

Nagrinėjant suteiktų paskolų panaudojimą 5 apskrityse, nustatyta 19 atvejų, kai lengvatiniai kreditai buvo naudojami ne pagal paskirtį.

Valstybės kontrolė nustatė daug pažeidimų Alytaus, Anykščių, Ignalinos, Jonavos, Kaišiadorių, Kedainių, Lazdijų, Prienų, Šilutės, Utenos, Varėnos, Zarasų rajonuose.

1998 m. sausio 1 d. duomenimis, į fondą nesugrąžinta 85,6 mln. litų paskolų.

Premjeras Gediminas Vagnorius paprašė Valstybės kontrolę medžiagą apie neteisėtus kreditus ar jų garantijas perduoti Generalinei prokuratūrai ir apie priimtus sprendimus informuoti vyriausybę bei Seimo Ekonominį nusikaltimų tyrimo komisiją.

Opozicija siūlo savąjį „santarvės“ variantą

Vilnius, sausio 23 d. (BNS) — Opozicinė LDDP, atsiliepėdamas į Centro sąjungos pastangas atgaivinti Lietuvos politinių jėgų santarvės idėją, paruošė savą santarvės deklaracijos projektą.

Spaudos konferencijoje penktadienį projektą pristatė

LDDP frakcijos seniūno pavaduotoja Irena Šiaulienė pažymėjo, kad santarvės deklaracija turėtų sukelti dėmesį dabarties problemoms ir padėti atsakyti politikos, pagrįstos praėjusių kaltinimais.

Išgyvendinant šį tikslą, LDDP pirmiausia siūlo politinėje veikloje gerbti žmogaus teises ir laisves, politines konkurencijos nepaversti konfrontacija, įstatymais garantuoti visų politinių partijų lygiatėsiškumą ir nesiekti kokių nors privilegijų vienai partijai.

Ketvirtadienį Centro sąjungos pirmininkui Romualdui Ozolui nusiūstame deklaracijos projekte taip pat siūloma nevaržyti opozicijos veiklos, svarstant užsienio ir vidaus politikos klausimus pirmenybę teikti valstybiniais, o ne partiniams tikslams.

LDDP įsitikinusi, kad įgyvendinant santarvės principus, svarbu kritikuoti ne asmenis, o jų veiksmus ir bendrai dirbti žmonių ir valstybės labui.

Centristai šią savaitę parago atnaujinti politinių jėgų pastangas pasirašyti deklaraciją dėl politinės ir pilietinės santarvės Lietuvoje.

KALENDORIUS

Sausio 27 d.: Šv. Angelė Merici (1474-1540), pal. Jurgis Matulaitis (1871-1927); Angelė, Jonas, Ilona, Auksuolis, Vėjonė. 1927 m. mirė pal. ark. Jurgis Matulaitis.

Sausio 28 d.: Šv. Tomas Akvinietis, Bažnyčios mokytojas (1225-1274); Petras, Karolis, Leonidas, Nijolė.

LENKIJOS SPAUDA APIE LIETUVOS PREZIDENTO RINKIMUS

ŽIVILĖ MAKASKIENĖ

Nuo pat prezidento rinkimų vėjais pradžiū Lenkijoje idėmiai stebima kova dėl Lietuvos prezidento posto. Bene visi didesni dienraščiai išsiuntė į Vilnių savo korespondentus, kurie gan išsamiai informavo apie pretendentų rinkimines programas, jų galimybes bei — kaip įprasta Lenkijoje — apie Lietuvos lenkų reikalus rinkimų kontekste.

Pirmajame rinkimų rate daugiausia dėmesio susilaukė Vytautas Landsbergis, kadangi Lietuvos Seimo pirmininkas Lenkijoje yra bene populiariausias, nors tai nereiškia, kad mėgstamiausias Lietuvos politikas. Pirmojo rinkimų rato rezultatai, o ypač Vytauto Landsbergio pralaimėjimas, buvo komentuojamas įvairiai. Dauguma politinių apžvalgininkų teigė, kad lietuviams nusibodo politinių partijų vadai, todėl jie pasirinko „trečią kelią“: balsavo ne už partijas, bet už „asmenybes“; kita vertus, tokią kainą sumokėti teko bene visiems pokomunistini valstybių ūkio reformato-riams.

Prieš antrą rinkimų ratą lenkų spauda informavo (žymiai plačiau, nei Lietuvoje), kad už Artūrą Paulauską, remiamą buvusių komunistų, balsuoti ragina ir Lietuvos tautinės mažumos. Interviu dienraščiai „Gazeta Wyborcza“ kandidatas Artūras Paulauskas, paklaustas, ką galvoja apie lenkų ar rusų kalbos įteisinimą Rytų Lietuvoje, teigė: „Manau, kad valdininkai privalo mokėti dvi ar tris kalbas, kuriomis kalbama tuose rajonuose. Taip pat reikia sudaryti (mažumoms — prier.aut.) galimybes gauti gerą išsilavinimą — netgi ir aukštąjį — gimtąja kalba“.

Kandidato Paulausko pažadai išsipildė labai greit, gal net netikėtai. Gruodžio pabaigoje Vilniaus rajono savivaldybė priėmė nutarimą dėl įteisinimo lenkų kalbos, šalia lietuvių, visose valstybinėse įstaigose. Lenkų spaudoje iškart pasirodė apie tai informacijos, nors ir nebuvo plačiai šis klausimas komentuojamas. Bet — kai antrą rinkimų ratą laimėjo Valdas Adamkus, keli lenkų dienraščiai atvirai rašė, kad Lietuvos lenkai, tikriausiai nenorom, prisidėjo prie Paulausko pralaimėjimo. Kaip pastebėjo desinysis dienraštis „Zygie“, toks lenkų mažumos

sprendimas sutelkė tautiškai mastančius lietuvių rinkėjus. Lenkų korespondento nuomone, už Valdą Adamkų balsavo vyresnioji karta, kadangi jauniems žmonėms nerūpi nei praeitis, nei nebijo jie tautinių mažumų. „Jie balsavo už ateitį ir jaunystę“ — rašo dienraštis „Zygie“.

Vienas iš nedaugelio komentartų šiuo klausimu pasirodė liberaliame dienraštyje „Gazeta Wyborcza“. Jo autorius — žymus lenkų politologas Leopold Unger („Le Soir“ bendradarbis) nelabai vykusiai Valdą Adamkų sulygino su Stanisla-va Tyminskiu, kuris, kaip žinia, prieš keletą metų perplauką nebuvo išrinktas Lenkijos prezidentu. „1991 metais vienas iš lenkų laikraščių apkaltino Tyminski psichiniais trūkumais. Po rinkimų kažkuris žurnalistas televizijoje pasiūlė, kad reiktų patikrinti psichinę būklę, tik ne Tyminskio, bet tu, kurie už jį balsavo. Reikia tikėti, kad Lietuvoje nieks ateityje neturės panašių abejonių“ — rašo Leopold Unger dienraštyje „Gazeta Wyborcza“. Kaip ir paprastai, ir ši kartą lenkų žurnalistus Lietuvos prezidento rinkimų kontekste labiausiai domino jų „kiemelis“, tai yra, Lietuvos lenkų reikalai. Dauguma lenkų korespondentų tuo pradėjo ir baigė savo pranešimus iš Vilniaus. Desiniojo dienraščio „Zygie“ korespondentas, informuodamas apie Adamkaus pergalės priežastis, rašė taip:

„Tarp pirmo ir antro rato į sceną išėjo Vilniaus rajono savivaldybė. Suprovokė lietuvių valdžios tarnautojus elgsena, kuri liepė nuimti valstybės institucijose visas iškalbas ir užrašus lenkų kalba, priėmė nuotarmę dėl lenkų — kaip valstybinės kalbos — įteisinimo Vilniaus rajone. Konservatorių „apsėsta“ žinia skleidė tuo pat užspūle Paulauską, kurį apskundė, davus per didelius pažadus tautinėms mažumoms. — Autonominkai vėl kelia galvas — šaukė lietuvių nacionalistai. Kai hurratriotų balsai pasiekė Žemaitijos pastoges, prie balsavietių pajudėjo konservatyvijoji Žemaitija. Laimėjo Adamkus. Lenkiškos savivaldybės nenorom padarė Paulauskui meškos paslaugą“, — rašė dienraščio „Zygie“ korespondentas. Objektivumo dėlei

jis pažymi, kad, kita vertus, Paulauską rėmė visa Lietuvos lenkiškoji ekskomunistinė menklatura su buvusiu Komunistų partijos centro komiteto Ryšardu Macekianiec (remiamu LDDP — prier.aut.) kuris dabar vadovauja Lietuvos lenkų sąjungai. Pasak lenkų žurnalisto, Lietuvos lenkams nieko blogo negresia ir

iš Valdo Adamkaus, „Jis pažadėjo, kad Vilniaus rajonas ekonomiškai suklestės. (...) Turime jį remti. Visų pirma jam teikti informaciją. Reikia jam padėti suprasti tautinių mažumų problemas. Tiek laiko juk praleido JAV. Todėl už jį balsavau“, — laikraštis cituoja kito lenkų veikėjo C. Okinčico nuomonę apie Adamkų.

ATIDŽIAI STEBĖJOME PREZIDENTO RINKIMUS

Lietuvos prezidento rinkimai buvo labai aktuali Clevelando lietuviams tema. Ji rado atgarsį paskirų asmenų bei įvairių sambūrių pokalbiuose. Lietuvių ir amerikiečių žinia skleidė įvykiui skyrė daug dėmesio. Lietuvos vardas vėl buvo girdimas. Šimtus tūkstančių skaitytojų turintys dienraščiai Clevelando „The Plain Dealer“ ir Akrono „The Beacon Journal“ spausdino išsamią informaciją ne tik apie rinkimus, bet ir apie Lietuvos, po pusimčio metų sovietinės okupacijos, kelią į demokratinę valstybę tarp Rūdių ir televizija JAV-se paskleidė vertingų žinių apie Baltijos kraštą, įvedant jį į tarptautinę panoramą.

Rinkimų eigą Clevelando ir aplinkinių lietuvių galėjo sekti iš „Tėvynės garsų“ radijo sekmedienų ryto ir vakaro transliacijų per jėzuitų universiteto stotį — FM bangą 88.7, nuo 8 iki 10 val. ryto (redaktorė ir pranešėja Aldona Stempuzienė) ir Public Radio banga FM 90.3 (pranešėja ir redaktorė Kristina Kuprevičiūtė). Nemažai tautiečių klausėsi ir Vilniaus radio transliacijų užsieniui 7 val. vak. trump. banga 5905. Algio Gedrio elektroninis paštas susidomėjusiems teikė vėliausias rinkimų informacijas.

„Draugo“ skaitytojai džiaugėsi vyr. redaktorės Danutės Bindokienės įvairiais vedamaisiais bei kasdien pirmajame puslapyje surinktomis žiniomis iš Eltos, BNS ir kitų šaltinių. „Dirvos“ redaktorius dr. Jonas Jasaitis su bendradarbiais iš Lietuvos ryškino prezidentinių rinkimų svarbą. Bendrai, lietuviai pradėjo dėl rinkimų buvo neramūs — kas laimės?

Lietuvos Respublikos garbės konsulatui su konsule Ingrida Bliuene, visada labai nuširdžiai padedantia tautiečiams įvairiuose reikaluose rinkimų dienos puikiai talkino. Čia per papildomus rinkimus už Adamkų balsavo 20 ir už Paulauską 3. Kiti Lietuvos piliečiai balsavo paštu LR am-

basadoje Vašingtone. Įdomu buvo matyti ir pavardes, rėmusių ir aukojusių rinkimų fondui mūsų laikraščiuose. Vyravo Vytauto Landsbergio ir Valdo Adamkaus rėmėjų pavardės. Algis Rukšėnas — Tautybių tarnybos centro direktorius, vadovavo ir rinko aukas Valdo Adamkaus rinkimų fondui.

Didžiosios spaudos skiltyse

Clevelando „The Plain Dealer“ 1998 m. sausio 5 d. rytą, tarptautiniams reikalams skirtame puslapyje, žurn. Zita Vishnevsky išspausdino straipsnį — „Lietuvių balsavimas beveik be rezultatu“ (deadlock) rašė, kad uždarius rinkimų būstines ir pradėjus skaičiuoti balsus, rezultatai keitėsi tai i Adamkaus, tai i Paulausko pusę. Tada dar nebuvo žinomi užsienyje gyvenančių lietuvių duomenys. Patioje Lietuvoje rinkimuose ryškėjo rinkėjų nuotaikos apie kandidatus. Adamkaus galimybė laimėti padidėjo, kai Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis pasisakė už Valdą Adamkų.

Tame pačiame dienraštyje, ta pati žurnalistė sausio 6 vėl paskelbė straipsnį, per tris skiltes iliustruotą Valdo Adamkaus ir jo žmonos Almos nuotrauką su šampano taurėmis, pavadinta „Čikagos pensininkas — Lietuvos prezidentas“. „Jis užėmė Lietuvos prezidentūrą, laimėdamas vos vieno procento persvara. Prieš nepilnus metus jis sugrįžo į savo tėvynę, iš kurios pasitraukė prieš beveik pusę šimtmečio. Klevelandiečiai, jį pažįstantieji, džiaugėsi jo išrinkimu“. Žurnalistės užkalbintas LB Cleveland apylinkės kopirimininkas dr. Viktoras Stankus teigė, kad naujasis prezidentas esąs pasišventęs darnaus gyvenimo meistras ir manąs, kad jo asmenyje kraštas susilauks puikaus vadovo.

„Rytų Europa prisitraukia vadovaujančių talentų. Prezi-

dentinis kandidatas Lietuvoje yra būdingas sugrįžtantiems į gimtąjį kraštą vadovauti naujoms demokratijoms“, — tokia pirmine ir antrine antraštėmis paskelbtas ilgas žurn. Ingo Saffron straipsnis Akrono „The Beacon Journal“ dienraštyje. „Prezidento posto siekiantis Valdas Adamkus atrodė idealus kandidatas. Jis neišsamiomis energijomis, turįs nepriekiaštingą reputaciją, plačiai žinomą ir pripažintą vardą. Jo galvą puošia sidabriniai plaukai. Jis žavus bučiuodamas vaikus. Vienintelis jo trūkumas — kad jis per pusę šimtmečio negyveno Baltijos krašte“, — taip pradamas straipsnis, kuriame pateikiama jo biografines žinios, jo 20 metų tarnyba JAV EPA Vidurio Vakarų, turinčiame 43 mln. gyventojų. Šioje svarbioje JAV federalinėje tarnyboje jis išbuvo prie šešių JAV prezidentų. Jo draugai jį pažįsta kaip žmones mėgstantį ir nuosaikų temperamento asmenį.

Žurnalistė prisimena ir kitą sugrįžusį į savo gimtąjį kraštą — buv. JAV oro pajėgų pulkininką Romą Kilikauską, kuris dabar kaip viceministras Vidaus reikalų ministerijoje rūpinasi Lietuvos sienų apsauga. Pokalbyje su poetu Justinu Marcinkevičiumi, kur jis teigė: „Amerika dabar kultūros dominavimą perima iš Rusijos“.

Atrodo, kad šis įdomus straipsnis parašytas Sedoje (Žemaitijoje) Adamkaus susitikimo metu su rinkėjais.

Sveikinome ir meldėmės

Oficialiai paskelbus Valdo Adamkaus išrinkimą Lietuvos prezidentu, Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapija Clevelande su jos klebonu kun. Gedimynu Kijausku, SJ, pasiuntė sveikinimą.

Sausio 11-sios, sekmedienį, Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos šventovėje lietuvių pamaldose gausiai dalyvavo tikintieji. Padėkos Mišios ir istorinio Lietuvos įvykių prisiminimas buvo baigtas, visai šventovei giedant „Lietuva brangi“.

Vacys Ročiūnas

* Alytus. Jau treči metai Šv. Angelų Sargų parapijos klebonijoje aktyviausiu parapijiečių grupę renkami „Zidinelė“. Čia kas antrą savaitę vienas kuris parapijiečių skaito pasirengtą referatą, vyksta diskusija, keičiamasi mūsų Bažnyčios naujienomis, įvykiais, dalijamasi dvasine patirtimi.

„Draugų“ ir „Naujienas“ dėl mūsų skyriaus įvedimo, bet anksčiau yra kalbėjęs su Šimūčiu, ir jis nesutikęs duoti atskiro skyriaus, bet išspausdintų visus pasisakymus bendra tvarka. Kairys taip pat paminėjo, kad kreipis į kunigus: „gal jie ką padės“. „Naujienose“, anot jo, mažai vilties, bet „bandysiu ką nors ir ten iškaulyti“. Kairys taip pat pasisakė prieš apsidėjimą mokesčių, nes „niekas negali (jo) rinkti, kol nėra pat-sai projektas priimtas ir centro tarybos užgirtas“.

Gavau Pakšto (II.17 d.) laišką „Žaliosios atžalos 1-jo klubo pirmininkui ir visiems klubo nariams“. „Vasario 13 d. vakare išvykau į Detroitą ir Windsor (Can.). per dvi dienas ten atkallėjau 4 prakalbas ir pabuvau keliuose subvimuose. Tai vis Tautos šventės — Nepriklausomybės minėjimas. Bet tuo patiu metu padarė susirinkimą ir Žaliosios Atžalos 3-ias klubas, ilgai išbuvęs be pirmininko, kai inž. Kazlauskas išvyko Čikagon. Susirinkimas buvo pas prof. A. Damušį. Klubu pirmininku išrinktas p. Stasys Garliauskas. Detroito klubas nusprendė apsidėti mokesčiu — 1 dol. kas mėnuo. Ponia Damušienė sake, kad ji tikisi pritraukti ir jaunimo. Dabar klube dalyvavo du jaunuoliai.

Nuo savęs aš reiškiau nuomonę, kad 1 dol. i mėn. galbūt per mažas mokeskis taip dideliame reikalui. Buvau linkęs siūlyti bent 2 ar tris dol. imti nuo dirbančiųjų ir mažiau — gal 50 c. — nuo nedirbančio jaunimo. Bet šis mano siūlymas galės būti gal kada vėliau apsvaistytas visų klubų subvimuose.

Kovo 21 d. noretų prakalbos apie Br. Hondurą Čikagos ateitininkai studentai. Apie bilietą jie man

Danutė Bindokienė

Tauta pasirinko kelią

Išrinktas Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus šiomis dienomis lankosi Čikagoje, kur praleido tiek daug metų. Laikinai jis — dar vienas iš mūsų, bet netrukus pakils svarbiajam skrydžiui į Vilnių ir taps dar vienu karo metų pabėgėliu, grįžusiu tėvynės pasidalinti svetimuose kraštuose sukaup-ta vakarietiška patirtimi.

Juk daug, o gal ir visi, palikę savo namus Antrojo pasaulinio karo metu, išsivežė kaip tik tokį ryžą: jeigu tik pasidėdama straipsnis, kuriame pateikiama jo biografines žinios, jo 20 metų tarnyba JAV EPA Vidurio Vakarų, turinčiame 43 mln. gyventojų. Šioje svarbioje JAV federalinėje tarnyboje jis išbuvo prie šešių JAV prezidentų. Jo draugai jį pažįsta kaip žmones mėgstantį ir nuosaikų temperamento asmenį.

Galbūt per ilgai mums buvo lemta toli nuo tėvynės užsibūti, galbūt per giliai šaknis įleidome į tų svetinų kraštų žemę. Daug tų, kurie taip karštai troško grįžti namo, išvyko į Amžinąją tėvynę, o jų palaikai turėjo pasitenkinti nedideliu žemės ruoželiu svetimo krašto kapinėse. Kiti savo pažadus per tiek metų pamiršo. Jiems reikia, kad kas primintų, parodytų kelią atgal. Valdas Adamkus ir yra tas kelrodys.

Jis yra tiltas tarp vakarietiškos demokratijos ir komunistinio imperializmo liekanų; jis yra tiltas tarp užsieniuose gyvenančių lietuvių ir tautiečių tėvynėje, tarp kurių dar tiek daug spragų ir nesu-sižneikėjimo. Kas nors turėjo būti pirmas. Valdas Adamkus ryžosi, o lietuvių tauta jį priėmė.

Tačiau tilto paskirtis ne lengva. Ji mindo daug kojų, juo rieda daug ratų, kartais palikdami aštrias nuobružas. Valdo Adamkaus darbas taip pat bus nepavydėtinas: kiekvienas jo žingsnis stropiai sekamas, kiekvienas žodis komentuojamas, kiekvienas veiksmas galbūt kritikuojamas. Be abejo, opozicija panaudos visas priemones, kad sumenkintų prezidento autoritetą, parodytų jį nelabai teigiamoje šviesoje. Juo labiau, kad Valdas Adamkus žada taisyti, kas taisytina.

Gausiuose susitikimuose su išrinktuojais Lietuvos prezidentu žmonės ne tik klausia klausimų, bet kiekvienas stengiasi „iškišti savo trigrašį“ — duoti patarimų, kaip reiktų Lietuvoje tvarkytis, kad žmonėms būtų pagerėję. O ta eilinių lietuvių kasdienybė prašytė prašosi pagalbos. Nei Valdas Adamkus, nei kas kitas neturi stebuklingos burtų lazdelės, kuria pamojavus nutylėjo. Tad aš jiems nusiunčiau prakalbos trumpą konspektą, paketinau ir patį paskaitą parašyti ir nusistūti, jeigu mano biudžetas bus per menkas kelionei apsimokėti (apie 60 dol.). Man sunkoka būtų visas propagandines ir organizacines keliones pačiam apsimokėti.

Prof. J. Brazaitis man atsakė, kad „Darbininkas“ dėš mūsų straipsnius atsargines tėvynės ir Br. Honduro klausimais. O trumpesnėmis žinioms parinks net labiau pastebimą vietą 2-me puslapy. Tai labai gerai. Jie dabar ten per 2 numerius leis mano parašytą interviu ir p-lės Narkelūnaitės pateiktus klausimus. Jinai Lenkijoje kalbėjusi apie tuos klausimus prof. J. Otrėbskiui, labai žymiam lietuviui — kalbininkui. Jam visas sumanymas taip patikęs, kad jis net pareiškęs nusiteikimą į tokią valstybę persikelti gyven-ti, jei toji valstybė būtų sukurta lietuvių kalbai išlaikyti ir apsaugoti.

Turint „Darbininko“ pažadą, gal mums nebus reikalo labai dažnai leisti Dausuvos biuletenį. Tiktai reikės paskatinti visur gyvenančius mūsų narius užsiskaiti „Darbininką“ ir sekti straipsnius. Kadangi Dausuvos vardas daugeliui patinka, tai gal pasvarstytumėt, ar nepavadinoti tuo vardu visą sąjūdį ir jo biuletenį?

Beje, paseku Gvatemalos pretenzijas. Kol kas nematau rimto pavojaus. O šalia to, mūsų dėmesys gali dar susikoncentruoti Ambergris saloje prie pat Meksikos. Šią salą nesunkiai būtų administraciniai nuo Honduro atskirti. Tik dar nežinau, ar daug ten geros žemės ir kokie jos krantai.

(Bus daugiau)

PASTANGOS ĮKURTI ATSARGINĘ TĖVYNĘ BRITŲ HONDURE

JUOZAS VITĖNAS

(Tęsinys)

16

Mazeika pasiūlė tuo reikalu parašyti LB CV pirm. S. Barzdukui. Paramos nuomone reiktų palaukti, kol bus paskelbtas atsisaukimas. Nutarta pavesti Vitėnui susirašinėti su LB dėl jos pagalbos lietuvių įsikurimui Br. Hondure.

Svarstant delegacijos pasiuntimą į Br. Hondurą, Kacinskis siūlė pirmiausia surasti tinkamų žmonių ir tik po to galvoti apie jos siuntimą bei jos išlaidų padengimą. Pasiūlymas buvo priimtas.

Apie šiuos mūsų būrelio nutarimus parašiau (vas. 8 d.) Pakštui laišką ir pažymėjau, kad New York Times vasario 6 numery tilpo ilgesnis pranešimas apie Gvatemalos sustiprėjusią propagandą parengti Br. Honduro žmones galimam jų prisijungimui.

JAV LB CV pirmininko atsakymas

Vykdydamas mūsų būrelio vasario 6 d. nutarimą, parašiau (vas. 10) Stasiui Barzdukui laišką, norėdamas patirti jo asmenišką nuomonę apie lietuvių kūrimą Br. Hondure, bet jis (bal. 16) atsakė oficialiai kaip JAV LB CV pirmininkas:

„Raštą... LB centro valdyba svarstė balandžio 1 ir 8 d. posėdžiuose. Referavo CV izd. J. Staniškis ir vice-

pirm. dr. Alg. Nasvytis. Po referentų ir kt. posėdžių dalyvių pasisakymų LB Centro valdyba priėjo prie šių išvadų:

1. Atsarginės Lietuvos steigimo sumanymo idėja palaikytina, nes lietuvių tautinio židinio svetur turėjimas būtų lemiamas veiksnys lietuvių išlaikyti.

2. Tokios Lietuvos steigimas Britų Hondure tuo tarpu teturi per mažą duomenų, kad jam būtų galima angažuoti JAV Lietuvių Bendruomenę.

3. Atsarginės Lietuvos steigimas yra ne tik JAV Lietuvių Bendruomenės, bet ir visų kitų kraštų bendruomenių reikalas, tad būtų tikslinga, kad šiuo klausimu susidomėtų ir imtųsi jį spręsti PLB valdyba, bendradarbiaudama su atskirų kraštų bendruomenėmis.

4. Studijinių kelionių finansavimo klausimo sprendimas dėl aukščiau minėtų priežasčių taip pat priklauso tų PLB valdybai“.

Čikagos būrelio pirmininkui A. Kairiui vasario 11 d. parašiau, kad, pagal mūsų būrelio vasario 6 d. nutarimą, būtina reikla padidinti būrelių skaičių ir kad tam tikslui patarnautų atitinkamas viešas pareiškimas, kurį pasirašytų vienas Pakštas ar laikinoji centro valdyba. Taip pat nutarėm leisti biuletenį pagal reikalą. Pakštas siūlė „Dausuvos“ vardą. Aš pasiūliau išsiaiškinti su dienraščiais dėl mūsų skyrelio įvedimo. Šiam pasiūlymui nebuvo pritarta. Nepaisant to, parašiau Kairi ištirti tokio skyrelio galimybę „Drauge“ ir „Naujienose“. Taip pat pranešiau, kad apsidėjim vieno dolerio nario mokesčių per mėnesį.

Kairys atsakė II.18 d., kad pritaria biuletenio leidimui, bet mano, kad tam dar reiktų palaukti, nes neturim lėšų. „Jeigu jūs manote leisti jį savo lėšomis,

„GELEŽINIO VILKO“ KARIAI MINI LIETUVOS KARIUOMENĖS 79 METINES

Lapkričio pabaigoje Motorizuotosios pėstininkų brigados „Geležinis vilkas“ kariai gražiai paminėjo Lietuvos kariuomenės septyniąsias dešimt devintąsias metines.

Lapkričio 21 dieną vyko iškilmingas ceremonijas prie Nepriklausomybės kovų paminklo Širvintuose. Čia dalyvavo Garbės sargybos kuopa, orkestras. Prie Nepriklausomybės kovų paminklo apie Lietuvos nepriklausomybės kovas kalbėjo hum.m.dr. docentas R. Batura. Kultūros rūmuose vyko karių susitikimas su visuomene. Širvintikiams grojo Garbės sargybos orkestras.

Lapkričio 20 dieną brigados štabe atidaryta dailininko Antano Krištopaio paroda.

Lapkričio 21 dieną brigadoje prisiekė per 120 jaunųjų karių. Karius sveikino Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministras Česlovas Stankevičius. Su karių tėvais ir kariais kalbėjosi Krašto apsaugos viceministrai Edmundas Simanaitis, Jonas Kronkaitis ir Algirdas Garsys. Karius laimino Lietuvos kariuomenės vyriausias kapelionas majoras Alfonsas Bulota.

Po priesaikos MPB „Geležinis vilkas“ štabe vyko šventinis minėjimas. Brigados karininkus ir darbuotojus sveikino Krašto apsaugos ministerijos vadovai, kitų karių dalinių vadai.

Prasmingą ir gražią kalbą pasakė laikinai einantis Motorizuotosios pėstininkų brigados „Geležinis vilkas“ vado pareigas pulkininkas leitenantas Algis Vaičiūnas:

— Lietuvos vardas, jos valdovų išmintis, kunigaikščių ginklo šlovė šimtmečiais įamžinta mūsų tautos istorijoje. Nuo seno sklido Lietuvos karių garbė: Saulės, Durbės, Žalgirio mušio galybė privertė skaitytis su Lietuvos ginklo jėga kitų šalių kariuomenės.

Prabėgo šimtmečiai. Visa tai tapo istorija. Tačiau lietuvių noras būti tvirtiems ir neįveikiamiems neišblėso. Jau ir pats Lietuvos himnas kviečia iš tos šlovingos praeities semtis jėgų. Iš tos šlovingos praeities ir sėmėsi jėgų mūsų tautos didžiaviriai. Todėl ir šiandien, minėdami Lietuvos kariuomenės 79-ias metines, pagarbiai, iškilmingai galime paminėti iškiliausias to meto asmenybes, ypač pasižymėjusias steigiant Lietuvos ka-

riuomenę. Tai Augustinas Voldemaras — apsaugos ministras, pulkininkas Jurgis Kubilius. Jie 1918-ųjų lapkričio 23-ąją pasirašė LR vyriausybės paskelbtą įsakymą įsteigti Apsaugos tarybą, Apsaugos ministerijos štabą ir 1-ąją pulką. Šio įsakymo data yra oficiali Lietuvos kariuomenės įkūrimo diena.

Taigi po ilgų priespaudų metų vėl atgimė Lietuvos ginkluotosios pajėgos. Nors ir buvo stokojama ginklų, aprangos, Lietuvos kariai greitai išmoko valdyti šautuvą ar kardą ir apgynė Lietuvą nepriklausomybėje.

Deja, 1940 m. sovietams okupavus mūsų kraštą, nebuvę iššautas nei vienas šūvis. Daug priekaištų buvo susilaikta, kodėl okupantams nebuvo pasipriešinta? Ar tai lėmė kariuomenės pasirengimas? Matyt — ne. Priešintis ar nesipriešintis — tai buvo politinis sprendimas, kurį turėjo padaryti to meto vyriausybė, nes kariuomenė yra tik vyriausybės sprendimų vykdytoja, o ne sprendėja.

50 metų Lietuva negailestingai buvo trinama, braukiama pasaulio žemėlapyje. Tačiau mes sugebėjome įrodyti visam pasauliui, kad mes esame (tai parodė 1989-ųjų rugpjūtį — Baltijos kelias), Lietuvos valstybė yra — paskelbė 1990-ųjų kovo 11-oji, o 1991-ųjų sausio 13-oji patvirtino: mes būsim.

Šios datos įėjo į tautos istoriją kaip gražiausi, iškiliausi tautinės savimonės, santarvės metai. Lietuvių tauta ne grąsindama, o susitelkusi, savo dvasinės stiprybės padedama atkūrė savo nepriklausomybę. Savo rankomis laikėme apglėbė ne svetimą, o savo žemę, ir automatiškai šūvis atsakdami ne jėga, o daina ar skanduo mi LIE-TU-VA.

Taikos balandis keliauja per pasaulį, tačiau dar daug kur neramu: žūsta taikūs gyventojai... Dažnai konfliktams išspręsti pasitelkiamos taikos palaikymo pajėgos. Mes galime tikrai didžiulis, kad ir Lietuvos kariai dalyvauja taikos palaikymo misijoje — buvusioje Jugoslavijoje. Nors Lietuvos kariuomenė yra dar palyginus jauna ir nedidelė, tačiau kasmet auga ir stiprėja. Mūsų kariai, vykdančius taikos palaikymo misiją, yra vertinami tik gerai. Džiugi žinia rugpjūčio pradžioje at-

Prisiekusį karį sveikina Lietuvos Respublikos Krašto apsaugos ministras Česlovas Stankevičius.

Nuotr. V. Šlepiko

PAMINĖTOS LIETUVOS KARIUOMENĖS 79-OSIOS METINĖS

Kitais metais, kaip ir Lietuvos valstybė, Lietuvos kariuomenė paminės savo 80-ąsias įkūrimo metines. Atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, didžiuliuose Lietuvos miestuose kasmet pažymimos mūsų kariuomenės įkūrimo metinės ir šiai datai paminėti organizuojami įvairūs renginiai, kurių vienas svarbiausių — karių igulų parada.

Kaip jau tapo įprasta, anksčiau sekmadienio rytą kauniečių pažadino Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje J. Vilnonio vardu dužiai. Dešimties kauniečių rinkosi į muziejų pagerbti mūsų kariuo-

ba. Jau tuo metu kariai mokomi statutų, taktikos, topografijos, kovų meno, radijo ryšio, rikiuotės pratybų. Jau birželio pradžioje pradėdama formuoti Kauno ir Panevėžio atskiros kuopos mokomojo junginio sudėtyje. Tų pačių metų rudenį, lapkričio 14 d. šis junginys performuojamas į greitojo reagavimo brigadą, kurios vadu paskiriamas Česlovas Jezerškas, o štabo viršininkus — Valdas Tutkus. Tai — pirmasis reguliarios (atkurtos) Lietuvos kariuomenės dalinys. Į jį netrukus buvo pašaukti pirmieji jaunuoliai atlikti būtinąją tarnybą. Lauko kariuomenės brigada tapome 1992-aisiais. Per vienerius metus suformuojami aštuoni brigados batalionai, dislokuoti Vilniuje, Kaune, Panevėžyje, Tauragėje, Alytuje, Klaipėdoje ir Marijampolėje. Garbingas „Geležinio vilko“ vardas brigadai suteiktas prieš 5-ius metus 1992-ųjų birželio 6-ąją dieną, o siekiant išlaikyti Lietuvos kariuomenės tradicijų tęstinumą, brigados batalionams suteikiami tarpukario pulkų vardai. Nuo 1995 sausio brigados vadu paskirtas pulkininkas Vytautas Žukas. Džiugu, kad mūsų kariai yra pasiekę neblogą kovinės parengties lygį, tačiau ir toliau nuolat tobulina savo veiklą, keldami kvalifikaciją.

Kasdienė tarnyba reikalauja iš mūsų ne tik ištvermės, o ir drausmės, pasiaukojimo, savitarpio supratimo, pagarbos. Visi privalome siekti, kad kiekvienas mūsų karys elgtųsi pavyzdinčiai: būtų mandagus, drausmingas, sąžiningai tarnautų Tėvynės labui.

Tad sveikinu visus karius garbingos šventės proga, linkiu sėkmingai vykdyti kovines užduotis — tvirtumo, ryžto, ištvermės! Visiems, visiems — sveikatos Jums ir Jūsų šeimoms, laimės, dvasinės ramybės ir santarvės!

Po pertraukėlis brigados saleje vyko šventinis vakaras. Plk. lt. E. Jakimavičius

menės karininkus, karius, savanorius ir šaulius su 79-osiomis Lietuvos kariuomenės metinėmis, o taip pat pamatyti iškilmes ir Kauno Igulų karių bei karinės technikos parada.

Po iškilmingos Igulų rikiuotės bei Vyčio Kryžiaus ir Vytauto Didžiojo vėliavų pakėlimo, kurių ceremoniją atlieka šauliai, o Vyčio Kryžiaus vėliava buvo patikėta pakelti Vyčio Kryžiaus ordino kavalieriui, LSS vado pavaduotojui S. Ignatavičiui, Kauno Igulų struktūrų vadai, apskrities ir miesto vadovai, visuomeninių organizacijų nariai padėjo vaikams ir geles prie Nežinomąjo kario kapo, kurio garbei nuskaubė patrankos šūvis, prie Laisvės paminklo.

Didžiausio dėmesio ir aplo-dismentų susilaukė karinis paradas. Norėtusi paminėti, kad po dvejų metų pertraukos parados dalyvavo ir šaulių rikiuotės būrys, kurio nariai buvo apmokyti naujomis uniformomis ir apginkluoti automatais, nors ir skolintais,

tačiau jau artimiausiu metu šiam būriui bus skirti koviniai ginklai. Prieš porą metų buvo atsisakyta dalyvauti parados, kadangi šauliai neturėjo vienodų uniformų ir tai menkino organizacijos įvaizdį kariuomenės šventės metu. Liepos 2 d., priėmus Lietuvos Respublikos Šaulių sąjungos įstatymą, kuriame yra numatyta, kad rikiuotės šaulių būriai aprūpinami iš valstybės, todėl LSS vadas kpt. L. Bakaitis ir centro valdyba dėjo pastangas, kad būtų įsteigtas rikiuotės šaulių būrys, kuris dalyvautų parade ir pradėtų kovinės parengties užsiėmimus pagal SKAT ruošimo programas. Pastangos nenuėjo veltui ir šaulių būrys darniai žygiavo tarp karių, savanorių bei kariūnų būrių. Pasak Kauno parados stebėtojų LSS vado kpt. L. Bakaičio, šauliai pasirodė neblogai ir netolima ateityje tokie būriai bus suformuoti išose rinktinėse.

Susirinkusiųjų parada stebėjusių kauniečių veiduose spindėjo džiugesys, o pagyvenusių žmonių akyse — džiaugsmo ašaros. Vyr. ltn. Z. Kanais metais stiprėja Lietuvos kariuomenė, daugėja karinės technikos, o tuo pačiu ir Lietuvos žmonių pasitikėjimas tėvynės gynėjais. Tai savotiškas užtikrinimas mūsų valstybei, kad ji bus ginama nuo visų agresorių. Šauliai taip pat prisidėjo prie mūsų valstybės stiprinimo ir gynybos, nes Šaulių sąjungos įstatyme šauliams keliama visa eilė gynybinių, patriotinio auklėjimo, kultūrinio švietimo ir kt. užduočių. Kiekvienos struktūros, dalyvavusios parade, garbei

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS (VEDIMAI) PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

LIETUVIŠ, lauko priežiūros darbai (landscaping/maintenance) bendrovės savininkas, Washington, D.C., lauko darbininkas, kuris galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokestis \$6 valandą. Galima dirbti 10-12 valandų per dieną su viršvalandžiais. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas — \$130 mėnesiui. Kreiptis tel. (202) 244-2373.

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukstė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO, MASINAS, SALDYTUVUS, ŠILDYMO SISTEMAS, VIRYKLAS, ORO VESINTUVUS.
H. Deckys
Tel. 773-585-6624

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7160

RIMAS L. STANKUS
• Greitas ir sąžiningas patarimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Perkame ir pardavime namus
• Pensininkams nuolaida

Reikalingas angl. susikalbantis vyras dirbti automobilių plovykloje. Skambinti Algimantui vakarais, tel. 630-910-8529.

Reikalingas angl. susikalbantis vyras dirbti automobilių plovykloje. Skambinti Algimantui vakarais, tel. 630-910-8529.

TRANSPAK įstaiga atidaryta KETVIRTADIENIAIS iki 7 val. vakaro. Siuntiniai į Lietuvą laivu arba oru. Baldai ir komercinės siuntos.

Pinigai pervedami doleriais - nuo išsiuntimo dienos į gavėjo rankas per 2 - 5 dienas.

Įstaiga Floridoje: vedėja Vida Meiluvienė Tel.: d. (813) 360-9881, n. (813) 360-1364.

TRANSPAK, 4745 West 63rd St., Chicago, IL 60629
Telefonas: (773) 838-1050
Atstovybė Lietuvoje: Vilnius, 26-24-27, 26-28-27

buvo salituojama patrankos šūviai.

Po iškilmingų Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelyje ir karinio parados Šv. Arkangelo Mykolo (Igulos) bažnyčioje buvo aukojamos šv. Mišios, ku-

rias koncelebravo Kauno Igulų kapelionas V. Dudonis.

Po šv. Mišių kariškiai rinkosi į Vytauto Didžiojo universiteto salę, kur vyko koncertas-minėjimas. Prieš meninę dalį iškilmingai parodai vadovavo Karinių oro pajėgų štabo viršininkas plk. Č. Brazilius Igulos vado vardu perskaitė Krašto apsaugos ministro Č. Stankevičiaus sveikinimo raštą, pasveikino visus su kariuomenės 79-osiomis metinėmis ir keletai šaulių už nuopelnus atkuriant krašto apsaugą įteikė Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių medalius.

Prieš kariuomenės metinės Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjungos Kauno skyriaus valdyba organizavo šaudymo varžybas iš mažo kalibro ginklų. Vyr. ltn. Z. Kanai, LKKSS Kauno skyriaus valdybos pirmininkė, šių varžybų nugalėtojams ir prizininkams įteikė diplomus ir atminimo dovanėles. Tarp apdovanotųjų buvo ir du Kauno Vytauto Didžiojo rinktinės šauliai — V. Bieliūnas ir A. Maslauskas atitinkamai užėmė antrąją ir trečiąją vietas.

Atminimo dovanėles grupei kariškių ir struktūrų vadovams įteikė ir Kauno Igulų kapelionas V. Dudonis. Netrukus salėje skambėjo liaudies dainos, šokių muzika

atliekama profesionalių atlikėjų. Susirinkusiųjų nuotaka buvo ištis šventinė ir pakili. Tokios kariškių organizuotos šventės ir minėjimai dar labiau suartina žmones su kariuomene, auga pasitikėjimas.

Nuleidus Vyčio Kryžiaus ir Vytauto Didžiojo vėliavas, šventės atgarsiai buvo tęsiami

Kauno Karininkų ramovėje ir daliniuose.

S. Ignatavičius

„KARYS“ TAPO SAVAITRAŠČIU

Š.m. sausio pradžioje Krašto apsaugos ministerijos (KAM) mėnesinis žurnalas „Karys“ tapo savaitraščiu.

Žurnalo redaktorius Kęstutis Starinskas spaudos konferencijoje teigė, kad „Kari“ skaito kariniuose daliniuose, taip pat žurnalas bus populiarinamas tarp jaunimo. Redaktorius pažadėjo, kad savaitraštyje dėmesio nesto- kos visi kariuomenės padaliniai, toliau bus teikiama informacija apie NATO ir kitas gynybines struktūras.

Pasak KA viceministro Edmundo Simanaičio, ministerija lešų savaitraščio leidybai neskiria. „Mes padedame transportu, patalpomis“, pažymėjo E. Simanaitis.

„Karys“ leidžiamas 1,500 egzempliorių tiražu ir spaudos kioskuose kainuoja 2 litus.

Pasak redaktoriaus, lešos žurnalo leidybai ir darbuotojų atlyginimams gaunamos iš prenumeratos ir reklamos.

(BNS)

Nepriklausomos Lietuvos kariuomenė žygiuoja Katedros aikštėje Vilniuje.

Nuotr. Viktoro Kapočiaus

Laiškai ir nuomonės

PILIETYBĖ, ORDINAI, NUOSAVYBĖ IR EMOCIJOS

Š.m. sausio 6 dienos „Draugo“ laišku skyriuje Antanas Dundzila aprašo, kaip greitai, be jokio vargo, jis gavo Lietuvos pasą, įteikė tėvų turėtos nuosavybės prašymą ir siūlo jo pasą ir nuosavybės reikalus tvarkančius valdinius apdovanoti ordinais. Jis taip pat pamini ir mano straipsnį, kuriame aprašiau, su kuo man teko susidurti, norint padėti Amerikos lietuviams. Anot jo, mano sielvartas dėl turėtos ir prarastos pilietybės yra visai ne į temą, apdovanojimui ordinais irgi nieko bendro neturi su pilietybės atstatymu, nes pasą prašyta pagal dabar veikiančius įstatymus.

Antanas Dundzila yra visiškai teisus, kad šiandieną įsigyti Lietuvos Respublikos pasą ir įteikti prašymą nuosavybei atgauti nėra vargo. Nežinau, ar kada kam reikėjo vargti „įteikti prašymą“. Reikalai tampa sudėtingi tada, kai reikia tą nuosavybę atgauti ir kai pareigūnai randa įstatymuose už ko užsikabinę dėl pasų išdavimo. O tas ka-bliukas yra tada, kai asmens pavardė yra skirtinga nuo tos, kuri pažymėta gimimo metrikuose. Ji yra skirtinga visų tų, kurie ją pasikeitė ir taip pat moterų po sutuoktinių. Tada reikalingi pavardės keitimo ar vedybų dokumentai. Jei tie dokumentai yra ne lietuvių kalba, jie privalo būti oficialių vertėjų išversti į lietuvių kalbą ir tada legalizuoti LR Užsienio reikalų ministerijos konsuliniam departamentui. Tačiau šis departamentas jų nelegalizuos, jei jie nebuvo „legalizuoti“ valstybėje, kur jie buvo išduoti.

Pvz. JAV juos gali legalizuoti tik tos valstijos sekretorius, nes eilinio notaro legalizavimas yra negaliojantis. Visgi

Lietuvos įstatymų ruošėjai buvo pakankamai išmintingi ir įrašė, kad, nesant abejonių dėl pateikto dokumento teisėtumo ir pagrįstumo, konsulinio departamento pareigūnas turi teisę dokumentą legalizuoti ir be minėtojo tarpinio legalizavimo. Mano apmauda

iššaukė tai, kad pareigūnai, Liudo ir Aleksandro Sagių atveju, visiškai atsisakė ta teise pasinaudoti ar net svarstyti jų dokumentų teisėtumą. Kokios gi abejonės galėjo iškilti, kai buvo pateikti dokumentų originalai su nuotraukomis, kurias buvo galima labai lengvai palyginti su jų nuotraukomis Lietuvos užsienio ir JAV pasuose, prieš ir po pavarčių keitimo, ir įsitikinti, kad tai tie patys asmenys. O kad Sagių nėra kažkas kitas ir kad nepasikartotų ponios Epstein atvejis, be vargo gavusios ne tik Lietuvos pilietybę ir pasą, bet ir milijoninės vertės rūmus Vilniuje, liudijo jiems suteikti ordinarai ir pažymėjimai išėjimo į Lietuvą. Taigi Antano Dundzila priekaištai man, kad aš tai minėjau, gal ir be pagrindo. Kad norint gauti pasą reikia rašyti prašymą ir pasirašyti pasirašymą, kad būsim lojalūs Lietuvai tikrai nėra kalti šie pareigūnai. Tai pamirėjau todėl, kad norėjau paaiškinti elgesį tų, kurie atsisakė tai padaryti.

Tektų pažymėti, kad nuo Sagių dokumentų įteikimo lapkričio 25 d. iki metų pabaigos konsulinis departamentas nesurado duomenų, kad Sagių pavardės keitimo ir JAV pilietybės gavimo dokumentai yra teisėti. Teko juos atsiimti ir kreiptis į prezidentą, kad jiems suteiktų pilietybę išimties keliu. Iš pareigūnų girdėjau, kad Lietuva yra pasirašiusi Hagos konvenciją ir taip turi elgtis, nes taip elgtis ir kitos valstybės. O štai kaip elgtis Amerikoje. Kreipėsi į mane nepaprastame skurde gyvenanti senutė, buvusi Sibiro tremtinė. Pasirodė, ji gimusi Amerikoje, kaip kulkis tėvų parvežta į Lietuvą, vėliau su dviem vaikais išvežta į Sibirą, vyras pabėgęs, gyvenęs Vokietijoje, atsidūręs Amerikoje ir pasimirus. Ji turi amerikietiškus metrikus, bet įrašyta kaip Frances...is, lietuviškuose vedybų dokumentuose ji jau Francis...aitė. Ji gavusi ir vyro mirties dokumentus iš JAV, bet ten jis, buvęs Vokietijoje, įrašytas Walter ir pažymėta, kad jis buvo našlys. Ir ką gi, pakako šių dokumentų,

vieno mano laiško ir kelių pokalbių telefonu JAV konsului Vilniuje, paaiškinančių vardų ir pavardžių pasikeitimą aplinkybes ir patikrinimo, kad tokia moteris iš tikro egzistuoja, ir jai buvo atsiųsta vienkartinė 7,000 dolerių suma ir ji dabar kas mėnesį gauna 500 dolerių savo mirusio vyro „Social Security“ pensiją. Taip ir nereikėjo jokių pavarčių keitimo dokumentų, legalizavimo pagal Hagos konvenciją ir t.t. Gal dėl to, ta JAV pilietybė yra taip brangi, ir net Amerikos lietuvių, išrinkti į Lietuvos aukščiausius postus, nenori jos atsisakyti.

Labai gerai, kad Antanas Dundzila ir A. Grigaitis laiškuose „Draugui“ aprašė, kaip jie gavę Lietuvos pilietybę. Tikrai yra patartina užsienio lietuviams visais pilietybės reikalais kreiptis į Lietuvos konsulatą savo gyvenamame krašte. Dabar Amerikos lietuvių per generalinį konsulatą gali Lietuvos pasą gauti per tris savaites. Net esant problemų su dokumentais, jie bus lengviau sutvarkyti čia, nei konsuliniam departamentui Vilniuje. Teko girdėti, kad, pravedus nuosavybės grąžinimo įstatymą, net keli šimtai išėjusių lietuvių įsigijo Lietuvos pilietybę. Gal kartais nuosavybės susigrąžinimo galimybė buvo didesnė paskata pilietybės įsigijimui, nei rūpestis savo tolimosios tėvynės gerove ir ateitimi, dalyvauiant Lietuvos Seimo ir savivaldybių rinkimuose. Idomu ir tai, kaip kartais pasikeičia mūsų požiūriai. Kažkada Antanas Dundzila labai rūšiai „Dirvoje“ (1995 liepos 27 d.) rašė apie Lietuvos pareigūnus, ne-grąžinančius gimtinės Kaziui Bradūnui, teigdamas, kad toks jų elgesys yra „...okupanto šiltose kėdėse išaugintų valdžios pareigūnų savigarbos stokos ir savanaudiškumo požymis“. Šiandieną, sėkmingai įteikęs prašymą dėl nuosavybės atgavimo, jis siūlo valdininkus apdovanoti ordinais. Beje, Kazys Bradūnas dar iki šiol nėra atgavęs savo gimtinės. Ir ne jis vienas. Kiti tamposi teismuose ir net su skundais Helsinkio komisijoje. Gal, kaip rašo A. Grigaitis, ir jie nemokejo be emocijų kalbėti.

Savo laiško pabaigoje Antanas Dundzila klausia, ką praktiškai ir „efektingai“ atlieka ta PLB įstaiga Vilniuje. Rodos, kad tiek šiame dienraštyje, tiek „Pasaulio lietuvių“ buvo pakankamai informacijos apie atstovybę ir skaitytų turėjo galimybę susidaryti savo nuomonę. Savo ketverių metų darbą atstovybėje Vilniuje užbaigiau 1997 m. gruodžio 18 d. Vasario mėnesio vidury tas pareigas perims, iš Australijos atvykęs, Gabrielius Žemkalnis. Šiuo laiku įvairiais reikalais, kaip dokumentų paiešką archyvuose, pilietybės suteikimą išimties keliu, siunčiamos labdaros išdalijimą paskirtiems asmenims ir apskritai ieškant informacijos Lietuvoje, galima kreiptis į PLB atstovybės administratore Virginiją Grybaite. Atstovybės telefonas: 370-2-613441, faksas: 370-2-226896, e-mail: plbav@lrs.lt Šiuo tuo, pagal galimybes, ir aš dar galiu patarnauti. Adresas: 9770 Longview Dr., Ellicott City, MD 21042-2344. Telefonas ir faksas: 410-465-1263. E-mail: gailaj@erols.com

Juozas Gaila

GRĮŽO NUGALĖTOJU

Sausio 18 d. į Čikagą grįžo V. Adamkus, laimėjęs Lietuvos prezidento rinkimus. Normaliomis sąlygomis tai būtų mažos reikšmės įvykis —

A.†A. ANĖ KIAUPA

Mirė 1998 m. sausio 24 d., sulaukusi 92 metų.

Nuliūdę liko: dukterys – Wanda Bliksons, Erna Noreikis, Ida Butzbacher, Lydia Vadopalas, Ella Kiaupa Breuer, Selma Bartkus, Emma Morrow ir jų šeimos; dvidešimt anukų, šešiolika proanukų.

Velionė pašarvota trečiadienį, sausio 28 d. nuo 5 iki 9 v.v. lietuvių evangelikų liuteronų bažnyčioje, 6641 S.Troy Ave. Laidotuvių apeigos trečiadienį, sausio 28 d. 7 val. vakaro ir ketvirtadienį, sausio 29 d. 10 val. ryto. Po apeigų velionė bus palaidota Bethania kapinėse.

Nuliūdę: dukterys, anūkai, proanūkai ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Lack & Sons, tel. 708-430-5700.

A.†A. EMILIJA ŠILGALIENĖ

Gyveno Baltimore, MD.

Mirė 1998 m. sausio 22 d., sulaukusi 85 metų.

Gimė Latvijoje, Rygos mieste. Amerikoje išgyveno 49 metus.

Nuliūdę liko: sūnus Rimas, marti Nomedas, sūnus Eugenijus, marti Regina; anūkai: Adomas, Gabrielė, Darius, Ina Biliūnienė, proanūkas Andrius bei kiti giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

Velionė buvo pašarvota sausio 25 d. Kaufman laidojimo namuose, 7250 Washington Blvd., Ellicott, MD.

Laidotuvės įvyks sausio 26 d. Iš laidojimo namų velionė buvo atlydėta į Šv. Alfonso parapijos bažnyčią, Baltimore, MD, kurioje buvo aukojamos 9:30 val. ryto šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių a.a. Emilija buvo palaidota Loudon kapinėse, Baltimore, MD.

Nuoširdžiai prašome draugus ir pažįstamus pasimelsti už velionę Emiliją.

Nuliūdę: sūnūs, marčios, anūkai, proanūkas ir kiti giminės.

A.†A. IRENAI KARALIENEI VAITKIENEI

Mylimai Sesutei

mirus, HALINĄ MOLIENIENĘ, ilgametę mūsų meno archyvarę, nuoširdžiai užjaučia

Pirmininkas prof. dr. Jonas Račkauskas, meno archyvarė dail. Magdalena Stankūnienė ir visi Lituanistikos Tyrimo ir studijų centro bendradarbiai

emigrantas grįžęs į tėvynę laimėjo krašto prez. vietą. Iš Lietuvos pasigirsta skeptiški atsiliepimai — „pažiūrėsim kokius stebuklus 'amerikonas' padarys“. Atseit Adamkus nesutaukys susipriešinusį srovių. Tačiau V. Adamkaus pergalės svarbą pamatome, tik palyginus su tuo, ką reikėtų jo opononeto laimėjimas.

A. Paulauskas, kuris buvo vyriausiu prokuroru tamsiausiais nepriklausomybės metais, kada klestėjo nevaržomas kriminalizmas ir mafijos galia, pasižymėjo tuo, kad per visą tą laikotarpį, matydamas nomenklatūros grobystą valstybinio turto, bankų išvogimus ir mafijos priziūrimą privatizavimą, nė karto viešai nekėlė balso apie reikiamų įstatymų nebuvimą, jų netikslumą arba trūkumą priemonių sutramdyti visokius nusikalstamumą. Ko galėtų tikėtis Lietuvos gyventojai tapus tokiam įstatymų saugotojui krašto prezidentu? Būriai šlešėvičių sulistų į prezidentūrą, kuri vėl taptų kontrabandos ir užsienį planavimo centru, o iš ten nuolatos skristų iškilmingi pareiškimai apie kylančią krašto gyventojų gerovę ir apie įtvirtinimą laisvos rinkos bei demokratinį principą.

A. Paulausko pralaimėjimas yra pralaimėjimas galingos nomenklatūros, kuri savo aukštesnio išsilavinimo, grubaus gobšumo, gero bendra-

darbiavimo ir tarpusavy susiklausymo veikimo dėka, pasidare ne tik turtingiausia klasė Lietuvoje, bet kartu ir įtakingiausia. Jos galia pasirodė rinkimų metu, kaip nepaprastai sėkmingas A. Paulausko kampanijos finansavimas, kol visa rinkimų eiga pavirto į kovą tarp nomenklatūros sukaupto kapitalo ir paprastų žmonių interesų. Priešrinkiminė kelionė į Rusiją, raudonas kaspinėlis ant rankovės, pareiškimas Klaipėdoje, kad valstybinė kalba nėra privaloma, nomenklatūros dabartinio globėjo prez. A. Brazausko agitacinė pamaka, „Yankee go home!“ plakatai — tai mažos, bet daug ką pasakancios.

Į skeptikų klausimus: „Kokius stebuklus 'amerikonas' padarys?“, jau dabar galima atsakyti kad „išieivio“ išrinkimas prezidentu jau savaime yra stebuklas, nes pirmą kartą nuo nepriklausomybės atstatymo krašto išnaudotojai — nomenklatūrininkai buvo nustumti nuo valstybės vairo. O jeigu, Dieve duok, naujai išrinktam prez. pasisektų apiraminti Seime politines aistras, sumažinti žmonių supriešinimą ir privesti valstybės valdymą arčiau prie vakarietiškos sistemos, tai būtų antiras „amerikono“ stebuklas.

Lai Dievas ir geri žmonės jam padeda šiame užsimojime.

J. Tamkutonis
Chicago, IL

DRAUGAS, antradienis, 1998 m. sausio 27 d.

5

A.†A. ZINA ŠVABIENĖ

Gyveno Palos Heights.

Staiga mirė 1998 m. sausio 24-sios naktį, sulaukusi 44 metų.

Gimė Lietuvoje, Kaune.

Amerikoje išgyveno 4 metus.

Nuliūdę liko: vyras Virgis, duktė Jurga, brolis Eimis su šeima Amerikoje; Virgio tėvai, broliai Mečislovas, Vidas, sesuo Daiva su šeimomis Lietuvoje, giminės ir artimieji Amerikoje ir Lietuvoje.

Velionė bus pašarvota antradienį, sausio 27 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, Lemonte, 12401 S.Archer Ave. (arti Derby Rd.).

Laidotuvės įvyks trečiadienį, sausio 28 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto bus atlydėta į Pal. Jurgio Matulaicio misijos bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių a.a. Zina bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: vyras, duktė, brolis su šeima, ir kiti giminės ir artimieji.

Laidotuvių direkt. Donald M.Petkus, tel. 1-800-994-7600.

A.†A. BRONĖ GAMŽUKIENĖ ABROMIENĖ JARAITĖ

Gyveno Lincolnwood, IL, anksčiau Čikagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1998 m. sausio 24 d., 7:15 val. vakaro, sulaukusi 82 metų.

Amerikoje išgyveno 49 m.

Nuliūdę liko: duktė Jolanta Hauptman, anukės: Stacy, Megan Hauptman; sesuo Jadzė Gaubienė su šeima, brolis Vincas Jaras su šeima Lietuvoje.

Velionė buvo žmona a.a. Viktoro Gamžuko ir a.a. Nikodemo Abromo.

Velionė pašarvota trečiadienį, sausio 28 d. nuo 3 iki 8 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S.Archer Ave. (arti Derby Rd).

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, sausio 29 d. Iš laidojimo namų 9:30 val. ryto bus atlydėta į Pal. Jurgio Matulaicio misijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 10 val. ryto šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoje gelių prašoma aukoti Lietuvių fondui arba „Lietuvos Vaikų vilčiai“.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: duktė, anukės, sesuo, brolis ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald M.Petkus, tel. 1-800-994-7600.

PADEKA A.†A. STASĖ VOSYLIENĖ

Mūsų brangi Mamytė mirė 1997 m. gruodžio 29 d. Buvo palaidota 1998 m. sausio 3 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Čikagoje.

Gili padėka draugams ir pažįstamiems už apsilankymą koplyčioje, šv. Mišias, maldas, aukas ir išreiktas užuojautos, dalyvavusius šv. Mišiose ir palydėjusiems Velionę į Amžino Poilsio vietą.

Širdingai dėkojame karsto nešėjams, taip pat muz. F.Stroliai ir sol. A.Barniškiui už jautrias giesmes bažnyčioje.

Nuoširdžiai dėkojame kun. A.Paliokui, S.J. už Velionei suteiktą paskutinį patarnavimą, maldas koplyčioje, bažnyčioje ir kapinėse.

Acii laidotuvių direktoriui D.Petkui už rūpestingą patarnavimą.

Liudintys: sūnus ir duktė.

A.†A. IRENAI VAITKIENEI

mirus, liūdime kartu su dukra VIRGINIJA, sūnum VYTAUTU ir sesute GALYTE bei jų šeimomis.

Liuda ir Vytenis Čiurlioniai

JAV prezidentui atostogaujant, fotografas „pagavo“ jį su žmona Hillary šokant ant smelio. Musų bendradarbis fotografas Viktoras Kapocius „nutraukė“ LR Seimo pirmininką Vytautą Landsbergį su žmona Gražina besisukančią ant sniego Naujų metų dieną iškilmėse prie Gedimino pilies Vilniuje.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

VISI KVIEČIAM SLIDINĖJIMO IŠKYLO

Čikagos jūrų skautų ir skautų vadovybė kviečia jūrų jaunes ir jauniuosius, skautus ir skaites, jūrų skaites ir skautus, prityrusias skaites ir skautus gintares, jūrų budžius, vyr. skaites ir skautus vyčius sausio 31 d. dalyvauti slidinėjimo iškyloje, vyksiančioje Wilmet, Wisconsin.

Autobusus iš PLC, Lemonte, išvažiuos 1:15 val. p.p. ir sugrįš 12 val. ryto. Nevažiuojantieji autobusu — susitikime Wilmet, WI.

Informacijas teikia „Nerijos“ tunto tūntininkė Vilgaile Lendraitienė, tel. 708-388-2041.

Lietuvių fondas praneša, kad 1998 metų švietimo, kultūros bei kitiems lietuvių išlaikymo poreikiams remti prašymai turi būti įteikti iki šių metų kovo 15 dienos. Prašymus studentų stipendijoms reikia įteikti iki balandžio 15 d. Lietuvių fondas taip pat primena, kad šiemet LF pėlo skirstymo komisija yra paruošusi naujas prašymų anketų formas tiek studentų stipendijoms gauti, tiek ir lietuvių išlaikymo paramai. Naujas prašymų anketas galima gauti LF raštineje, kreipiantis šiuo adresu: Lietuvių fondas, 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, tel. 630-257-1616. Užpildytas naujas prašymų formos prašoma grąžinti paštu arba įteikti asmeniškai LF raštineje aukščiau nurodytu adresu. Faksu (fax) grąžintos anketos nebus svarstomos.

Sonata Deivekytė-Zubovienė ir Rokas Zubovas vasario mėnesį kviečiami koncertuoti į Lietuvą. Klasikinės muzikos megejai turi puikią progą išgirsti jų Lietuvos koncertams ruošiamą programą sekmadienį, vasario 1 d., 1 val. p.p. Lemont, Lietuvių dailės muziejaus salėje.

Smuikininko Vilhelmo Čepinskio ir pianistės Linos Šatutės koncertas bus vasario 8 d., 3 val. p.p., Jaunimo centre. Rengia Amerikos Lietuvių radijas. Bilietai jau gaunami „Seklyčioje“ — Čikagoje ir „Lion Frame Gallery“ — Lemonte.

Čikagos ir apylinkių Nekalto Pr. M. Marijos seselių rėmėjai minės palaimintojo arkiv. Jurgio Matulaučio 71 metų mirties metines kovo 29 d. (sekmadienį) po 11 val. r. šv. Mišių Palaimintojo arkiv. Jurgio Matulaučio misijos bažnyčioje ir salėje. Maloniai kviečiami visi nariai ir svečiai minėjime dalyvauti.

Lietuvos Vyčių Vidurio Amerikos apygardos trisdešimt septintasis metinis pokylis rengiamas sekmadienį, vasario 1 d., 4:30 val. p.p., Martinique salėje. Bus pagerbta Lietuvos Popiežiškioji Šv. Kazimiero kolegija Romoje jos 50 metų sukakties proga, o taip pat pranešta, kas laimėjo LV skiriamas mokslo stipendijas. Vietos pokyliui rezervuojamos telefonais: 773-927-4990 arba 773-254-7553.

Sutvirtinimo sakramentas Pal. Jurgio Matulaučio misijoje bus teikiamas š. m. gegužės 24 d. Visi, norintys šį sakramentą priimti, kviečiami į pirmą informacinį susirinkimą sekmadienį, vasario 1 d., PLC, Lemonte, po 9 val. r. šv. Mišių. Visi susidomėję prašomi rinktis prieangyje prie koplyčios.

JAV LB Krašto valdybos pirmininkė Regina Narušienė dalyvaus ir tars sveikinimo žodį LB Lemonto apylinkės valdybos ruošiamame Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo paminėjime. Šventė susidės iš meninės dalies, kurią atliks Pal. J. Matulaučio misijos choras, vadovaujamas Birutės Mockienės, ir akademines dalies. Šventėje dalyvės programos atliks ir Maironio lituanistinės mokyklos mokiniai, vadovaujami mokyt. Gražinos Sturionienės. Paminėjimas bus vasario 15 dieną, sekmadienį, PL centre.

BALETO PAMOKOS BALZEKO LIETUVIŲ KULTŪROS MUZIEJUJE

Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje (6500 S. Pulaski Rd.) vėl vyks baleto pamokos. Registracija bus vykdoma šį seštadienį muziejaus patalpose nuo 12 iki 3 val. p.p. ir prieš pirmąją pamoką. Registruotis taip pat galima ir telefonu, skambinant Sigitai Balzekienei (630) 986-8613.

Pamokos bus vykdomos šia tvarka: seštadieniais (nuo vasario 7 d. iki kovo 28 d.) 10:30 - 11:15 val. rytais bus mokomi mažieji, nuo 3 metų lietuvių kalba, o nuo 2 iki 4:45 val. to paties amžiaus jaunieji lietuvių ir anglų kalbomis. Antadienų vakarais nuo 6 iki 7 valandos bus pamokos 6 metų arba vyresniam jaunimui lietuvių ir anglų kalba. Jų mokymas prasidės vasario 3 d. ir tęsis iki kovo 24 d. Šis tvarkaraštis galės keistis, jeigu bus pakankamai pageidaujantių pamokas turėti kitu laiku.

Baleto pamokas praves Vilniuje baleto studijas baigusi balerina Eglė Klikauskaitė, kuri jau gerai pažįstama čikagiečiams, nes ir praėjusiais metais vadovavusi baleto studijai tame pačiame muziejuje. Ji turi nemažai patyrimo dirbti su jaunaisiais, kuriems labai naudingos baleto pamokos, nepaisant, ar vėliau jie tęsia baleto studijas. Jaunystėje įgyti grakštumo įgūdžiai dažnai pasilieka visam gyvenimui. Tad, lietuviai tėvai, atvežkite savo jaunuosius į šią vienintelę lietuvių baleto studiją Čikagoje!

E.Š.

PREZ. V. ADAMKAUS IŠLEISTUVĖS

Sekmadienį, sausio 25 d., puolnįoji Willowbrook pokylių salė, nors labai erdvi, negalėjo sutalpinti visų, norinčių dalyvauti. Susirinkusiųjų nuotais kos svyravo tarp pasididžiavimo, džiaugsmo ir liūdesio, kad iš savo tarpo prarandame taurų lietuvių ir pareigingą veikėją. Galbūt buvo ir pavydinčių, kad Valdas ir Alma Adamkai žengė lemiamą žingsnį ir grįžta į tėvynę — daug kas dešimtmečius svajojo tai padaryti, jeigu tik Lietuva bus laisva, o dabar nesirytta.

Svečių tarpe buvo V. Adamkaus rinkimo kampanijos komiteto nariai, kone visų lietuvių organizacijų atstovai, svečių amerikiečių ir, žinoma, žiniasklaida (pirmadienio ryte kai kuriuose TV kanaluose buvo parodytas iškilmų fragmentas).

Programai vadovavo Rūta Staniulienė. Invokaciją prieš vakariene sukalbėjo Pal. Jurgio Matulaučio misijos kapelionas kun. Algirdas Paliokas, SJ. Himnų giedojimui vadovavo sol. Algirdas Brazis, akompanuojant Aldonai Brazienei, o vakarienės metu pianinu

Busimąjį Lietuvos Respublikos prezidentą Valdą Adamkų, seštadienį, sausio 24 d. apsilankiusį Jaunimo centre Čikagoje, džiaugsmingai sveikino Čikagos Lituanistinės mokyklos mokiniai ir mokytojai. Tarp mokinių Valdas Adamkus, jo kairėje mok. Maryte Utz ir Pedagoginio lituanistinio instituto direktore Stase Petersonienė, o dešinėje — mokyklos vedėja Jūratė Dviliene.

skambino muz. Ričardas Sokas.

Kaip paprastai tokiomis progomis, neapsieita be sveikinimų ir linkėjimų, nors, reikia pasidžiaugti, jų nebuvo per gausiai. Pirmasis žodį tarė neseniai į JAV Kongresą išrinktas lietuvis John M. Shimkus, kadangi jis turėjo skubėti atgal į Vašingtoną. Po to sveikino Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, lietuvių evangelikų liuteronų vysk. Hansas Dumppys, Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV Stasys Sakalauskas, LR gen. garbės kunulas Čikagoje Vaclovas Kleiza, PLB pirm. Vytautas Kamantas, JAV LB Krašto valdybos pirm. Regina Narušienė, ALTo pirm. dr. prof. Jonas Rackauskas, BALFo centro valdybos pirm. Maria Rudienė, Lietuvių fondo tarybos pirm. Algirdas Ostis, o Lietuvos V. Adamkaus rinkiminio štabo linkėjimus perdavė Raimundo Mieželio žmona Dalia.

Programos vedėja trumpai suminėjo Valdo Adamkaus veiklos sritis ir atliktus darbus. Reikia pažymėti, kad publika savo prezidentą sutiko labai šiltai, ilgais plojimais ir atsistojimais. Niekas negalėjo abejojti, kad džiaugsmas ir pasididžiavimas buvo tikras.

Trumpai, bet labai įtikinamai ir jautriai kalbėjo išrinktas Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, paskutinį kartą, kaip vienas iš mūsų, dar neprisakdintas, išvykstantis sunkiam darbui. Jis dėkojo užsienio lietuviams, ypač savo rinkiminės kampanijos komitetui vadovaujamam Stasiui Barui, prašė tolimesnės paramos ir žadėjo daug dėmesio kreipti į Lietuvos jaunimą, kad jis atrastų tautinę savimone ir dvasines vertybes (su Lietuvos dvasininkijos pagalba).

Po oficialiosios dalies susirinkusieji turėjo progą asmeniškai paspausti prez. Valdai Adamkui ir jo žmonai Almai ranką. Ilgiausios eilės nusidriekė per visą erdvę salę (dalyvavo per 500 žmonių), bet visi kantriai laukė progos palinkėti išvykstantiems geriausios sėkmės.

Tai buvo tikrai ypatingas sekmadienio vakaras.

A.T.B. ISPŪDINGA ŠVENTĖ LIETUVIŠKOJE PARAPIJOJE

Sekmadienį, sausio 25 d., 10:30 val. r., į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią suplaukė minių minios, ne tik iš apylinkės, bet net iš gėro- kai tolimesnių vietovių. Šventovė, nesunkiai talpinanti

daugiau kaip tukstantį maldininkų, negalėjo susodinti visų atvykusių ir nemažai jų turėjo „ramstyti sienas“, stovėti bažnyčios gale.

Iškilmės šį sekmadienį buvo dvilypės: du garbingi svečiai, abu surišti su Lietuva. Vienas — iš jos atvykęs trumpam pavišėti mūsų tarpe, antrasis — iš mūsų tarpo šią savaitę išvykstantis į tėvynę.

Be abejonės, į šio sekmadienio Sumą daug žmonių sutraukė Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, apsilankęs Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje, bet gal kita tiek atvyko pasimelsti kartu su išrinktuoju Lietuvos Respublikos prezidentu Valdu Adamkum, jo žmona Alma, LR ambasadorium JAV Stasiu Sakalausku, jo žmona Jūratė, LR garbės gen. konsulu Čikagoje Vaclovu Kleiza, jo žmona Asta, Valdo Adamkaus rinkimo kampanijos komiteto nariais (pirm. Stasys Baras) ir kitais svečiais, kurie mūsų parapijoje — reti paukščiai.

Mišias su arkivysk. S. Tamkevičium koncelebravo parapijos klebonas kun. Mykolas Jakaitis, kun. Pranas Kelpšas, prel. Jurgis Šarauskas ir t. marijonų provinciolas kun. Donaldas Petraitis, MIC. Dalyvavo ir Čikagos arkidiecezijos atstovavęs vysk. John Gorman. Skaitinius atliko Juozas Polikaitis. Ispūdingai giedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. Antano Lino.

Arkivysk. Tamkevičius pasakė jaudinantį pamokslą, ypač pabrėždamas padėką už Amerikos lietuvių dosnią ir visokeriopą paramą Lietuvai. Pagaliau tėvynei meilė parodėta galbūt akivaizdžiausiu būdu, padedant išrinkti prezidentą iš užsienio tautiečių

Tarp Maironio mokyklos PLC, Lemonte, „Geležinio vilko“ istorijos būrelio narių busimasis Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus ir būrelio globėja mok. Gražina Sturionienė.

Nuotr. R. Novak

Lietuvos Respublikos prezidentu išrinktam Valdui Adamkui ir jo žmonai Almai š. m. sausio 23 d. lankantis PLC, Lemonte, busimąjį prezidentienę Almą sveikina PLC renginių komiteto pirmininkė Bronė Nainienė.

Nuotr. J. Tamulaučio

Po įskilmingų šv. Mišių Švč. M. Marijos Gimimo lietuvių parapijos bažnyčioje sekmadienį, sausio 25 d. Iš k. Čikagos miesto 15-tos seniūnijos seniūnas Virgil Jones, Alma Adamkuvienė, Stasys Baras ir Valdas Adamkus.

Nuotr. Jono Kuprio

tarpo. Arkivyskupas priminė, kad dar daug blygybių siautėja Lietuvoje, dar reikės daug pastangų, kol bus ištautos sielos ištirti bolševikų okupacijos pedsakai, išmokę žmones negerbti nei asmens, nei nuosavybės.

Maldininkai savo susižavėjimą pamokslu išreiškė plojimu. Plojimu buvo taip pat sutiktas ir palydėtas naujasis Lietuvos prezidentas, o Lietuvos himnas galbūt niekad taip nuoširdžiai ir skambiai neaidėjo, kaip užbaigiant šio ispūdingo sekmadienio pamaldas.

Dalyvavo ir nemažai vietinės žiniasklaidos reporterių su filmavimo bei foto aparatais, o ką jau bekalbėti apie saviškius... Tik gaila, kad kar- tais foto aparatų byksėjimais (ypač pamaldų metu bažnyčioje) darosi įkyrus ir galbūt

Maloniame pašnekesyje Rūta Staniulienė ir busimoji Lietuvos prezidentienė Alma Adamkuvienė.

Nuotr. J. Tamulaučio

reikėtų tam tikros kontrolės iš rengėjų pusės, jeigu patys žmonės nesilaiko savitvados.

SKELBIMAI

x Kelionė į šokių šventę
Vilniuje liepos 1-7 d. \$768 iš Čikagos. Registruotis iki vasario 13 d. Skambinti Teresei Lesniauskienei, First Class Travel. Tel. 847-392-6320.

(sk.)

x Karaliaučiaus srities lietuviškų mokyklų paramai, per Mazosios Lietuvos Lietuvių draugiją Čikagoje, aukoj: \$200 A. Bundelis. \$100 Leo Trečiokas. \$30 Kristina Švarcas. \$25 Adolph Hansen. Dekodami visiems rėmėjams, kviečiame visuomenę remti lietuvišką švietimą Maž. Lietuvoje aukas siunčiant: „Karaliaučiaus krašto lietuvių“, 1394 Middleburg Ct., Naperville, IL. 60540-7011.

(sk.)

ARAS ROOFING
Arvydas Kiela
Dengiamie ir taisome
visų rūšių stogus
Tel. 630 257 0746
Skambinti po 6 v.v.